Nro. 178.

DZIENNIK

PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW W LWOWIE.

Dnia 30go Listopada 1794.

Gazety CLXXI.

NIEMCY.

Z Ratysbony dnia 6 Października.

Dzisiay we wszystkich Kollegiach Rzeszy wotowano na proiekt Cesarski względem pięciorakiego powiększenia armii Rzeszy Niemieckiey, i iednomyślnie się zgodzono na *quintuplum* pomienioney armii.

Z Stegburga dnia 9 Października.

Francuzi iuż pewnie ſą panami *Kolonii*, *i Bonn* od dnia 6. tego mieſiąca. Dnia 5 o godzinie 3 z południa przyſzło między *Kònigsdorf*, *Junkersdorf*, &c. o dwie mile od *Kolonii* do żwawey kanonady między Francuzkiém i reyteruiącem ſię Ceſarſkiem woyſkiem. Około wieczora głowna kwatera Jenerała *Clerfayt* przeſzła do wſi *Nippes* o ćwierć mili od Kolonii. W nocy armia przeprawiła ſię przez *Ren*. Pomnieyſze dywizye iuż dnia 5 przez cały dzień przeprawiały ſię przez Ren w *Düſſelsdorf*, i *Bonn*. Około godziny 11 dnia 6. ſłyſzano iuż w *Deuz* po tey ſtronie Renu bębnienie i trąbienie zbliżaiących ſię ku Kolonii Francuzów. Deputacya Rady wyſzła na przeciw nim, i gdy wſzyſtko było ułożone, weſzli Francuzi do miaſta o godzinie 12.

Już przed 1 godziną widać było ſtrzelców po brzegu Renu od Kolonii Gdy woyſka Ceſarſkie pod *Mühlheim* ſię na pontonach przeprawiały, kolumna Francuzów tuż za niemi pokazała ſię w niewielkiey odległości. Około godziny 3 po przeyściu oſtatniego iuż woyſka zaczęli Francuzi bardzo żwawo dawać ognia z dwóch

z dwóch armat w *Austeryi* koło *Mühlheim* umieszczonych do tylney straży, i liczna iazda Francuzka na tamtym brzegu Renu stoiąca trudniła iey mocno przeprawę. Austryacy odpowiadali z dział swoich potey stronie znayduiących się z niemnieyszą żwawością na ogień nieprzyiacielski. Pontonierowie, ktorzy pontony zdeymować mieli, na naywiększe niebespieczeństwo byli wystawieni, iednakże ieden tylko z nich był raniony, a przeciwnie kilku z Francuzkiey strony.

Niektórzy emigranci Francuscy spoźniwszy się nieco w Kolonii, lubo wszystkiemi siłami spieszyli do pontonów, zastali ie iednak iuż zdięte. Rozpacz i krzyk tych nieszczęśliwych, tak był okropny, że ieden Pontonier odważył się poplynąć po nich łodzią, iakoż udało się mu wszystkich w pośrzód nayrzęsistrzego ognia nieprzyiacielskiego szczęśliwie przeprawić. O godzinie 4 przybył Jenerał *Clerfayt* z małą suitą do *Deuz*, wsiadł natychmiast na łódź, i pomimo nieprzestanne strzelanie Francuzów rekognoskował całą okolicę; potém kazał oznaymić Magistratowi Kolońskiemu, i kommendantowi Francuzkiemu, że ieżeli ieden tylko wystrzał będzie uczyniony

na

na ten brzeg, zaraz każe rozwalać miasto z armat. Uczynił to dla tego, ażeby przewiezione z *Kolonii* magazyny, i nadeszły z Roterdamu Okręt z mąką uratowane bydź mogły, iakoż tak się stało.

Dnia 6 z południa weszli także Francuzi do *Bonn*. Do *Düsseldorfu*, dokąd na mieysce garnizonu *Palatyńskiego* Cesarscy przymaszerowali, tegoż dnia chcieli Francuzi przeyść przez *Ren*, a tak przyszło do żwawey kanonady z obu stron; lecz gdy Francuzi chcąc wszelką siłą przeprawić się, bomby pusczać, i ogniste kule rzucać poczęli, wielka część tego pięknego miasta w perzynę została obrócona Przy *Bonn* miało podobnież wczoray przyiść do mocney kanonady. Stan wszystkich *nadreńskich* mieszkańców od *Koblenz* aż do *Düsseldorff* bardzo iest okropny, i ieżeli pokoy nie nastąpi tedy nie można się spodziewać końca klęsk, i nędzy.

Z Koblenz dnia 11 *Października.*

Jenerał *Francuzki w Kolonii*, *Bonn*, i całey okolicy ogłosić kazał mieszkańcom bespie-

beſpieczeńſtwo ich oſób, maiątków, i wolności Religii. Głowna kwatera Ceſarſkiego Jenerała *Melas* ieſt w *Koblenz*. Armia iego obozuie przed miaſtem, ktorey część ſtoi na górze. Forpoczty ſkładaiące ſię z huzarów *Wurmſerowſkich*, 600 Kroatów, i części dragonii Arcy-Xięcia *Jozefa*, rościągaią ſię od *Polch*, *i Kaiſerſeſch*, aż do *Lützerath*, gdzie huzarowie codziennie patroluią. O prawe ſkrzydło opiera ſię Jenerał *Nauendorff*. 4,000 ludzi ſtoi w *Rodemagen* w pòł drogi od *Andermarch* do *Bonn* końcem obſerwowania tam Francuzòw.

Z Manheimu dnia 11 *Października.*

Wczoray rano ſłychać było ſtrzelanie; miała to bydź potyczka między *Dürkheim*, *i Oggersheim*, w okolicy *Holzhoff*, o ktòrey nie maſz ieſzcze okoliczney wiadomości. Francuzi podług knieſień powſzechnych ściągaią ſię ku górom, i zdaie ſię, że od *Lautern* ku *Gellheim* zechcą ſię przerznąć, gdy tym czaſem inni poſuną ſię od *Trewiru* ku *Koblenz*, *i Hundſrücken*. Armia *Pruſka* utrzymuie ſię dotąd w dawney ſwoiey pozycyi, wyiąwſzy, że korpus *Kalkreu-*

kreutha usunęło się od *Mozelli* ku *Kirchberg*, *i Simmern*. Jenerał *Köhler* dnia 8 stał ieszcze przy *Stumpfenthurm* niedaleko *Trarbach*, ale że Francuzi iuż do *Trarbach* weszli, i dnia 10. o 2. tylko mile od *Kichberg* znaydować się maią, wnosić należy, iż pozycyę swoią odmienić musiał. Miasto *Frankenthal* przeszłego czwartku wiele ucierpiało. Po wielu domach nie tylko rabowano, ale też do drzwi i okien strzelano, przez co 2 kobiety zostały zabite. Woyska Cesarskie od przeszłey zimy tutay konsystuiące, opuściły nas iedne po drugich, a na ich mieysce przyszły insze. Woyska około miasta obozuiące wszystkie wyruszyły, i podzielone są po mieyscach pobliższych. Toż samo stało się z obozem pod *Schwetringen*. Dwa bataliony *Pellegrini* przeszły przez *Ren* pod *Wormacyą* dla wzmocnienia korpusu Jenerała *Benyowskiego*.

Z *Frankfurtu dnia* 13 *Października*.

W tym momencie okropna nadchodzi wiadomość, iż całe miasto *Düsselsdorff* w mogiłę gruzów zostało obrócone, i armia *Niemiecka* przeprawia się przez *Ren* pod *Kobleuz*.

Za-

Zakładnicy *Moguntſcy* z Francyi powracaiący przybyli do *Bazyley*. W *Trewirze* znaydować ſię ma Francuzów 28,000 *Maſtrycht* w naywiękſzém niebeſpieczeńſtwie ſię znayduie, ponieważ Garnizon ieſt ſłaby.

Reyterada C. Królewſkich woyſk pod Jener. *Melas* z obozu pod *Kaiſerſeſch* ku *Koblenz* ſprawiła podobne poruſzenia i w woyſku *Pruſkiem* pod Jenerałami *Kalkreuth*, *i Köhler* przy *Mozelli* ku *Trewirze* ſtoiącém; ponieważ Francuzi z całą ſwoią przy *Trewirze* zebraną potęgą zbliżać ſię poczęli. Już dnia 5 Października nadeſzli w mocney ſile do *Wittlich*: a dnia 6. 60,000 Francuzów maſzerować miało przez *Thulfang*, *i Hemmerskeil* przeciw Jenerałowi *Kalkreuth*. Forpoczty *Pruſkie* zewſząd muſiały uſtępować, a nieprzyiaciel dnia 7 opanował *Trarbach*, gdzie Pruſkiego Porucznika w 40 ludzi wziął w niewolę.

Jenerał *Kalkreuth* reyterował ſię w nocy przez *Kirchberg*, roſkazawſzy bagaże ſwoie przez *Simmern* ku *Bacherach* do *Renu* transportować. Tym czaſem Francuzi obydwoma brzegami *Mozelli* coraz

coraz bardziey się zbiżali ku *Koblenz*, i iuż dnia 11 byli w *Kirn*, *i Kirchberg*. Xiąże *Hohenlohe* przeto z 12. na 13. pozycyę pod *Grünstadt*, *i Wormacyą* opuścił, i usunął się ku *Moguncyi* Dnia 14 główną kwatera Xięcia *Hohenlohe* była w *Pfedersheim*, Feldmarszałka *Möllendorff* w *Wirestadt*, Jenerała *Kalkreutha* w *Algesheim*, i Jenerała *Rüchel* w *Kreuzenach*, a zatém wszystkich w oko icy *Moguncyi*. Fortecę tę naymocniey fortyfikuią. Tym czasem armia *Pruska* wszystkie bagaże swoie wysłała za *Ren*, i słychać, że Feldmarszałek *Möllendorff* u nas ma zimować.